

CATALUNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA

APARTAT 273
TELEF. 1114

El sant Pare Benet XV és mort

Tot el món cristià s'ha commogut fonament en saber que el Sant Pare, el Representant del Crist, l'únic Poder moral de la humanitat, havia estat cridat a la glòria.

Era tant gran el seu prestigi, àdhuc entre la gent sotmesa encara a l'esclavitud de l'error, que la seva mort ha estat plorada per tothom.

Pujà al solí pontifici quan la terra era arborada d'odis i els camps de batalla es cobrien de cadàvers. El Papa, que és el representant d'Aquell que morí per amor i que vessà la seva preciosíssima sang per a que fossin perdonats els pecats del món, havia de començar a regnar presenciant l'espectacle horrible de la guerra.

El Sant Pare fou el pare de tots el homes i la llum guiadora de tots els pobles. Les vidues i els orfes reberen auxili de les mans munífiques del gran Pontifex i tots el desgraciats, fins aquells que no reconeixen el seu poder i la seva autoritat, han conegut el consol de la caritat cristiana.

S'havia mostrat tant generós amb els pobles caiguts, que a Constantinoble fa pocs dies s'inaugurà un monument, que és la concreció de l'agraïment de tot un poble. Mahometans, protestants i jueus s'uniren per a perpetuar el gest del Summe Pontifex que els havia alliberat de la mort i de la fam.

Molts dels pobles que vivien allunyats de l'Església, han comprés que havien forçosament de reconèixer l'autoritat del Papa, nomenant un representant prop de la Santa Seu. Fins els bolxevistes s'han adonat de la força espiritual del Sant Pare.

Totes les campanes dels temples cristians han brandat melangiosament anunciant als homes que s'havia extingit aquella llum potentíssima que il·luminava tots els pobles de la terra. Ha estat una gran pèrdua per a la comunitat cristiana i per a tot el món.

Ha mort el Papa, però no ha mort el pontificat. Jesús digué als Apòstols: «Jo estic tots els dies amb vosaltres, fins a la consumació del segle». Per tant, Déu, que ens ha arrabassat una vida tan preciosa, sabrà donar-nos un altra Papa que sigui un nou guiatge de la humanitat. L'Església viurà fins la consumació dels segles. Cauen els pobles, rodolen per terra les corones, els homes s'escometen i es barrallen per encimbellar-se i el temps els embolcalla amb la pols de l'oblit, però l'autoritat del Papa és perenne, és eternal, és una flama que no s'extingeix mai. Passaran totes les coses transitòries de la vida, però l'autoritat del Papa no passarà mai. El Papa és un sol que no coneix el camí de la posta.

CATALUNYA SOCIAL, que és fonament catòlica i basa tota la seva actuació en els immutables principis cristians, avui es vesteix de dol i endreça a l'Altíssim una fèrvida oració pel que fou autoritat suprema de l'Església catòlica, a la qual ens sotmetem com fills humils i creients.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La qüestió de les Juntes militars, reformades per R. D. de manera que ara constitueixen organismes no solament oficials, com abans, sinó que subjectes del tot al Ministre de la Guerra, portava cua. Hi havia ganes de moure-la altra volta contra el Govern, però es coneix que ha sigut tallada de cop. Ens en alegrem.

El Govern no va perdre temps després de la gran victòria conquerida, i posà mà immediatament al aranzel que s'està confeccionant; a les negociacions del futur *modus vivendi* amb França (que per les dues parts es porten amb més cura i amistosament); al plantejament de la llei del Consorci bancari, nomenant als representants del Consell director i al Comissari regi, que és l'Allendesa-lazar; a la normalització, per la deguda eficàcia, dels alts organismes militars, celebrant al efecte importants juntes amb la Junta de Defensa del regne, presidides pel Rei; a l'estudi i confecció dels nous pressupostos, de vida o mort per Espanya; al vital negoci diplomàtic promogut per Anglaterra sobre la definitiva sobirania de Tànger i el seu *interland*, entorn del qual França treballa a favor seu desesperadament, com sap fer-ho i és natural que treballi; al immens problema del Marroc, vitalíssim també per a la nostra nació; i a cent altres coses, no menys importants, com la qüestió social, la reforma de les Hisendes locals, la pròxima Conferència de Gènova, per a la qual ha sigut nomenat representant d'Espanya Sánchez Toca, i les eleccions municipals. Davant d'aquesta tasca ingent i abrumadora, sembla impossible que hi hagi pit per parlar, com ha fet en Romanones als seus amb motiu de les pròximes eleccions, de petiteses polítiques—diem-ne polítiques!—per acabar demanant el Poder sense altra raó que satisfer les necessitats fisiològiques del seu partit lliberal.

Altament, el succés més important i mai prou plorat de la setmana fou la mort del Sant Pare Benet XV, que bé podem considerar com aconeteixement propi, tant per a la nostra condició de catòlics, com pel moltíssim que estimava a Espanya i a Catalunya el digne successor de Pius X.

I l'altre succés ha sigut un altra mort inesperada i lamentable: la del eminentíssim Cardenal Almaraz, a qui tant deuen la bona Premsa i els interessos socials de la nostra pàtria.

Déu els tingui al Cel!

ESPANYA ENFORA

No cal dir-ho. La mort del Sant Pare ompla tot i ho eclipsa tot. Quina pèrdua, bon Déu!

Més, al mateix temps, quin espectacle més grandios i confortador!

El món sencer ha estat en expectació els dies que ha durat la breu malaltia de quals estralls ha mort Benet XV, el Pontifex de la Pau, l'Apòstol de les Missions, el Pare dels pobres i dels desgraciats, el gran diplomàtic, el treballador infatigable, la més alta autoritat moral de la terra, la glòria més alta de les actuals gèneres, l'orientador dels governants i el regenerador dels pobles.

I una volta mort Benet XV, quin sentiment més sincer i universal a tots els estaments socials del món!

Es tot ell qui porta dol de la mort del Sant Pare!

Espectacle semblant bé pot saludar-se dient que s'hi veu clar el dit de Déu: *Dixit Deus Dei est hic*.

I ara parlem del tristíssim espectacle que s'està donant a Irlanda dividint-se en dos bàndols, quasi bé iguals, al votar per escassa majoria la seva lliberació d'Anglaterra, i barallant-se immediatament els dos partits com si no's tractés de cristians i de germans, agermanats, demés, per set segles d'esclavatge i de dissorts.

Tant ella com Polònia van donant la raó als seus opressors, que acusen als polonesos i als irlandesos d'ingovernables i pendentiers.

Quelcom d'això es diu dels nostres veïns de Portugal, que ara acaben de conjurar un altra revolució, tant estúpida i malaltissa com totes les que va sofrint Portugal des de que en hora fatal va deixar de banda les seves cristianes tradicions i morigerades costums polítiques.

L'assaig de Rússia

Confessió del fracàs

En aquestes hores ja ningú pot tenir dubte de que l'assaig d'organització econòmica-social amb motllos nous portat a cap pels bolxevistes russos ha constituït un fracàs enorme i de greus conseqüències per a Europa.

Tenim els testimonis a milers; i entre aquests, alguns d'importància cabdal com el del cap dels socialistes italians, Turatti; l'informe de les *Trade-Unions*, per medi de la comissió que d'Anglaterra van enviar a estudiar el problema en viu, i les ressenyes dels socialistes espanyols, amb en Ferràn de los Ríos al davant.

Però, entre tots els arguments demostratius del fracàs, n'hi ha un de capitalíssima importància: la rectificació constant, sistemàtica, i a aquestes hores gairebé total, dels procediments de producció i distribució fins aquí empleats i preconitzats com fórmules noves d'organització social.

Per exemple, ara, recentment, alguns diaris ens expliquen la nova modalitat per a l'adaptació de l'indústria. I entre aquests, un de tant poc sospitos de parcialitat com l'orgue dels comunistes francesos, *L'Humanité* (1), resumeix així les modificacions portades a cap:

Primera. Llibertat de comerç i de producció de tots els articles no monopolitzats. Pràcticament, el nucli d'obriers que pot emplear l'indústria privada no ha sigut mai limitat.

Segona. Exclusió de l'economia col·lectiva de les petites empreses concedides fins ara a empresaris o industrials particulars o a cooperatives. D'un 40 ó 50 per 100 de classes de petites empreses han estat ja concedides a particulars.

Aquestes reformes signifiquen evidentment la resurrecció de l'economia privada, del mercat lliure, en conseqüència, i finalment d'un nou capitalisme rus.

I a propòsit d'aquestes reformes, diu *L'Humanité*: «Nosaltres no podem negar que donada la feblesa del proletariat rus, l'isolament actual d'aquell Estat, el caràcter agrícola del país, perseverar en el comunisme de guerra equivalia a anar cap a la ruïna de l'agricultura, l'impossibilitat d'alimentar els exèrcits, i, darrerament, a la caiguda de la dictadura obrera».

Tercera. Agrupació de les grans empre-

ses, fins ara estatitzades, en trusts que obtindran la més gran llibertat d'acció per a operar i treballar en el mercat lliure d'acord amb les lleis econòmiques de sempre. Es dir, que l'Estat ja no pot amb les grans empreses de ferrocarrils, d'abastiment, etc., i, de fet, les retorna a empreses privades i grans trusts.

Els resultats d'això, segons diu en Varga, s'han fet sentir ja de seguida: el diner, que havia perdut la seva importància, va esdevenint, de més a més, en el mercat lliure un dels factors més importants; l'economia de l'Estat es col·loca novament sobre la base del diner; les institucions financeres de l'Estat renaixen, i, finalment, el *rôle* dels sindicats es modifica, ja que'ls mateixos esdevenen novament un *medi de defensa dels treballadors en contra del patronat*.

De manera que, en endavant, tindran a Rússia llibertat de comerç i d'indústria en la petita empresa, organització de grans trusts per als grans serveis, mercat lliure, nova preponderància del diner, els tradicionals organismes financers de l'Estat, i el desenten-dre's aquest de la major part dels serveis socials que fins ara havia detestat. Es vol un fracàs més absolut?

Després d'això, en Lenin pot assistir tranquil·lament a la Conferència de Gènova, on entrarà amb tractes amb totes les potències del món sobre les qüestions de reconstitució d'Europa, que no poden plantejar-se més que sobre les tradicionals lleis econòmiques, aquelles famoses «solidaritats» d'en Bestiat. Encara!

Es indubtable el que amb recança diu *L'Humanité*: «La revolució ha temporalment abandonat una part del terreny conquistat».

J. M. GICH.

CONVERSES DE CULTURA CIUTADANA

organitzades per ACCIÓ POPULAR

La Justicia como función social, per Jordi López de Sagredo, advocat

Diumenge, dia 29, a les sis de la tarda, a l'estatge d'«Acció Popular», Carrer Baix de Sant Pere, números 1, 3 i 5

Dijous, 2 de Febrer:

El Dant com a ciutadà del món
per Manuel de Montoliu

(1) Edició del dia 12 Desembre 1921.

Quatre paraules no més

La forçosa intensitat amb que em veig obligat a tractar la qüestió del joc, lligada moralment i sociològica amb les qüestions del treball, em van fent ajornar el tractar amb la extensió deguda els problemes plantejats pel sindicalisme, no sols per a contestar a les diferents objeccions que se'm fan, entre elles la «Lletra oberta» de «Un obrer», sino per a desenrotllar com cal la expressió del meu veürer. Però vet'aquí que es van succeint fets redera de fets,—perquè encara que el comentarista s'aturi la realitat no es detura pas—i això augmenta el torment de qui vol parlar, tant més quan veu que els esdeveniments no fan més que reforçar, consolidar, confirmar el seu judici, i que tot invita a donar al debat caràcter d'urgència. I hom no pot més: paro un moment l'altra feina, només que per deixar escrites quatre paraules, que és apremiant dar a llum, i que serviran de fita a la qual revindrà quan pugui tractar la matèria amb l'amplitud volguda.

S'han publicat aquestos dies declaracions de capítostos del Sindicat Lliure i de l'Unic, de la Federació Patronal, i un Manifest del Lliure dirigit a la opinió. Es rescuita una vegada més el tema de si la sindicació ha d'ésser obligatòria o voluntària, si ha d'ésser única o plural, si ha d'ésser lliure o bé forçosa i legal. Tot això té contacte amb altres manifestacions que poc temps més endarrera havia fet persona d'autoritat que semblava orientada a demanar el regoneixement oficial d'un determinat sindicat, greu resolució segons la qual ningú podrà treballar a Barcelona ni en lloc, si no ingressa, vulgui o no, vulgui a n'aquell sindicat, li agradin o no li agradin les idees que propaga, aprobi o no aprobi els procediments, li acomodin o no li acomodin les persones que governen el sindicat, estigui o no estigui conforme amb les paraules dels seus escriptors i oradors.

No és aquest el moment d'analitzar un per un aquestos interessants documents. Tant sols em sembla oportú, convenient, necessari i àdhuc urgent, com deia, formular alguns judicis dictats pel recte seny, il·lustrats pel dret natural i inspirats en el dret cristià, que és la base de tota la civilització humana.

Fer entrar a ningú per força en cap sindicat, és un atemptat gravíssim contra el dret de l'home, contra el dret natural i contra el dret cristià. És un atropell intolerable a la llibertat i a la dignitat humana.

Fer dependrer el poguer treballar, i en conseqüència el poder menjar, del pertanyer

o no pertanyer a un sindicat A o B, és una injustícia exasperant, una tirania insoportable. És una nova forma d'opressió del pobre, delictes que, com el d'homicidi voluntari, clama venjança a Déu.

Cal recordar que el fer sindicat per força és una pràctica genuïnament anarquista; els anarquistes la introduïren, i respon de debó a la violència brutal que és típica dels temeraments àcrates i de les doctrines llibertàries. Aquesta coacció estava formulada en el carnet de la Confederació Nacional del Treball (Sindicat Unic) allà on deia: «No permetas que nadie se ponga a trabajar si no lleva el carnet confederal».

Doncs bé; qui vulga fer ficar per força a cap obrer en algun sindicat, sigui quin sigui aquest: Unic, Lliure, Blanc, Negre, Groc, etz., atempta greument contra la llibertat i dignitat de la persona i practica una opressió i una injustícia, car constreny a l'obrer amb pena de la vida o del pa, a entrar en una agrupació d'homes que si molt convé repugna a la seva consciència.

Aquesta opressió la comet qualsevol que pretengui fer entrar els obrers per força a un sindicat, sigui qui sigui el qui els obligui: ja sigui el sindicat mateix, o l'autoritat, o un patró, o un grupu o sindicat de patrons (n'hi han cassos). Qui comet aquest acte despòtic, pensi que està copiant als anarquistes de l'Unic en la seva actuació més típica.

Cap pretexte de «bé general» ni de «bé del proletariat», cap argument de que «la llibertat individual ha de cedir al bé comú», etz., val en aquesta matèria tant gravíssima. Si fossin vàlides aquestes invocacions, llavors es donaria la raó als anarquistes del Sindicat Unic, perquè ells totes les coaccions, tota la opressió, tots els crims, ho cometien «per al bé de l'obrer», «per a la disciplina necessària al sindicat en benefici dels mateixos operaris», «per a millorar la dignitat i la condició de l'obrer», «per al bé general del proletariat».

I respecte als qui parlen de sindicació forçosa imposada per la llei, convé que l'o es facin il·lusions. Sindicació legal és una paradoxa; val tant com dir violència legal, o legalització de la violència. Sindicat, o no vol dir res, o vol dir associació per a la violència, associació concebuda expressament per la pràctica de la coacció. El dia que una inscripció legal obligués a tots els obrers a passar per l'adreçador d'un sufragi imposant-los votar per gremis, oficis, etz., els mateixos que exerceixen la violència avui per a fer entrar als sindicats, la exercirien per a fer votar els acords i les persones segons de-

cretaria el grupu coaccionador. Els sindicats *sindicalistes* funcionarien a dins del sindicat legal, d'una manera comparable a la forma en que avui els partits polítics funcionen a dins del sufragi obligatori. Abans mataven els obrers que no es volien sindicar, llavors matarien els obrers que no votessin ço que manen els directors dels pistolers.

* * *

Tot justament aquestos dies ha sortit el llibre d'en Miquel Sastre: «*La Esclavitud Moderna. Martirologio Social. Relación de los atentados y actos de sabotaje, cometidos en Barcelona desde Junio de 1910 hasta Junio de 1921*» (1). La part de crònica i d'estadística d'aquesta obra tant oportuna, fa esborronar. 1.012 (mil dotze) atemptats personals en onze anys, dels quals moriren 175 individus (obers, patrons, encarregats, directors, caps de secció i agents de l'autoritat) i en resultaren ferits 438. Espantós bassal de sang humana que clama venjança a Déu! Totes aquestes víctimes ho son del sindicalisme. No cal esbrinar si és l'Unic, ni si és el Lliure, o les bandes del Baró de Koenig, o les d'en Bravo Portillo. El Sindicalisme és l'autor de tota aquesta mortandad, i al Sindicalisme com a ideal, com a sistema, com a moviment, com a psicologia, acusem de la sang vessada. Doncs be; es sabut que d'una manera especial ha estat motiu immediat del assassinat de molts obrers la resistència dels qui no volien sindicar-se.

Les qüestions, doncs, que es debateixen: sindicació obligatòria o lliure, única o plural, legal o voluntària, son íntimament relacionades amb l'actuació dels pistolers. Molts dels qui gosen parlar i donar una opinió en públic, haurien, primer que tot, de rentar-se les taques de sang humana que duen a les mans i a la consciència. Si fossin sincers dirien: la nostra conclusió és que aquest problema qui l'ha de resoldre, qui el resoldrà en definitiva, seran els pistolers.

Per això és pot dir que mentres els pistolers no caiguin sota l'acció normal de la justícia pública, dels tribunals de l'Estat on s'exerceix el poder judicial, funció irrenunciable, intransmissible, exclusiva, intrínseca, de la societat civil organitzada, damunt del paper es dirà lo que es vulgui, però ells en la pràctica son els qui tenen la paraula.

La Moral, la justícia, el dret, la societat, entenen com a Moral la moral de Crist, i com a dret, el dret natural, expressió huma-

na del dret cristià, forma jurídica de la raó natural, aplicació social de la Llei de Déu, tot això és un ordre incompatible, antitètic, irreconciliable amb els pistolers i amb les coses que els pistolers aguanten.

R. RUCABADO.

La influència del cine

Fa pocs dies s'inaugurà un cine. La setmana vinent s'obrirà un altra sala i s'està construint un cine monumental. No ens podem queixar. El nostre poble té moltes escoles on anar a aprendre les complexitats de la vida. Seria curiós saber els milions que anyalment produeix aquesta indústria. I el més trist és que gran part d'aquests diners van a parar a l'extranger, que és aon es filmen les grans pel·lícules. Als pobles que hi ha una sala de cine, no es conegut el petit estalvi. Els diumenges l'empresari s'emporta els diners estalviats. I si demés de cine hi ha una *copletista* molt millor encara. Aquestes dones no sols perverteixen la gent amb les seves grolleries, sinó que també contribueixen a fer populars cançons que mai haurien de florir en els llavis del poble. Aneu per les muntanyes i trobeu pastors que canten la cançó de moda. En el silenci dels camps, aquelles cançons us fereixen com una blasfèmia. El nostre poble té cants puríssims, però es deixa enlluernar per les cançons buides i grolleres que arriben amb el prestigi de la ciutat.

A les grans ciutats fan molt de mal les sales de cine, però molt més als pobles rurals. Son cataus infectes que van emmetzint l'esperit de la gent senzilla que hi acut enlluernada com les papellones a l'entorn d'una flama.

OBRA NOVA

R. Rucabado

En Balmes y el problema de l'associació obrera

Conferencia donada a Vich

Fascicle de 60 pàgines. 1 pesseta

Deposit: Llibreria Verdagué. R. del Centre 5, Barcelona

(1) Llibreria Ribó, Pelayo, 46. Barcelona, 1921.

El petit marquès

El marquès de Rosablanca posseïa un castell a les afores de la ciutat. La seva esposa, una dama gentil i delicadíssima, vivia en una gran placidesa en mig d'aquelles solitats. Els matins passejava pels camins assolats del jardí i li semblava que revivia tot el seu passat. Es sentia àgil, jove, amb el cor plé d'il·lusions, com si encara perdurés l'optimisme i la joia dels divuit anys. El seu espòs, el marquès de Rosablanca, era donat a l'art i a la literatura. Era per ell més plaent la companyia d'un home d'esperit que no pas la d'un noble inflat de vanitat i buid com una campana.

Reunia els seus amics més íntims i parlaven amb un subtil discreteig, de les petites anècdotes de la vida social. Les incidències pintoresques del món elegant el divertien molt. Ell que era noble de nissaga i havia freqüentat les Universitats més famoses per tal d'enriquir els seus coneixements, sentia una gran commiseració per molts dels seus amics frívols i superficials.

El fill dels marquesos de Rosablanca, era un xic arrauzat i s'havia deixat influenciar per l'orgull i la vanitat dels seus amics. Les seves amistats li deien el petit marquès. Era ros, d'ulls blaus i d'aspecte una mica femení. Les damiselles que freqüentaven el castell, més d'una vegada l'havien esguardat suspirant. Ell se n'adonava que el seu rostre d'adolescent havia colpit les donzelles enamoradisses, i se'n vantava davant dels amics.

Un dia va dir al seu pare un mica agressiu: No es just que un jove com jo hagi de viure reclos en aquest castell, com un vell decrepit. Voldria correr món i conèixer altres terres.

—No em desagrada que viatgis, respongué el pare. Potser d'aquesta manera coneixeràs més la vida i minvarà la teva vanitat. Aquí tothom t'afalaga i t'estima, i cal que sàpigues que no es a tu que afalaguen, sinó el prestigi de la nostra nissaga. T'acompanyaré el preceptor.

—Es que tems que em perdi?

—El senyor Bellmon es un home plé de seny i d'experiència que et farà molt servei. Al cap de pocs dies el petit marquès i el senyor Bellmon s'allunyaven del castell.

Arribaren a una ciutat plena de remors. Si vols, Lluís, digué el senyor Bellmon, sojornarem en aquesta ciutat, que té molts atractius i moltes bel·leses. Com vos volgueu, digué el petit marquès. Llogaren una casa

molt sumptuosa situada en una de les millors aringudes de la ciutat.

Després d'haver reposat uns quants dies el preceptor li digué: Quan vulguis t'acompanyaré a visitar els millors Museus i les Biblioteques més importants.

No cal que us molesteu, respongué en Lluís amb un tó burleta: No és per això que jo he deixat el castell. Ja sabeu que a mi no m'interessen les pintures ni els llibres. Es per altra cosa que jo he vingut. A la vida hi ha coses més interessants que l'art i la literatura.

Com que portava un nom il·lustre, no li fou gaire difícil introduir-se en les cases més distingides de la ciutat. Aviat foren nombrosos els amics que freqüentaren la seva casa. No pensava sinó en divertir-se i en donar festes en honor dels amics. Un dia fou presentat a una senyoreta molt bella i distingida. La seva bellesa el subjuguà. Per ell ja no hi havia res més al món que l'amistat de la seva amiga. Els altres amics li eren indiferents. Anava a veure-la cada dia i li portava un ram de flors que ella admetia amb un somris als llavis. En Lluís se sentia feliç. Havia ja trobat la dona que somiava. Si li haguessin dit que havia de morir per ella, hauria donat generosament la seva vida.

El preceptor, que havia llegit en els seus ulls les inquietuds que portava dintre, li va dir un dia passejant per les afores de la ciutat: Lluís, dec advertir-te que el camí que has escollit no és el millor per a que siguis feliç.

—Soc molt feliç, creieu-me. Mai havia viscut tant alegre com ara.

—Perquè vius d'il·lusions i no veus les coses tal com son, sinó com tu voldries que fossin?

—Tinc amics que m'afalaguen i m'estimen, què més puc desitjar?

—I com saps que tens amics si mai els has posat a prova? Creus que es amic el que acut a una festa i es dona al goig de la dansa i posa els llavis arran d'una copa de company? En l'adversitat es coneixen els amics i no en les alegries. Com vols que no es mostrin afables amb tu, si ets amb ells tant generós i amable? Darrera dels amics has oblidat els teus pares, que son els únics que t'estimen, els únics, m'entens? La bellesa de l'Enriqueta t'ha enlluernat. No t'havia vist mai, i et creus que t'estima apassionadament. Ets massa sentimental, Lluís. Quan temps fa que e's teus llavis no han dit una oració? Coneixes tots els llocs d'esbarjo i encara no has visitat els temples. Et creus que amb el prestigi dels teus avantpassats ja en

tens prou per a ésser respectat. No; cal que siguis espiritual i culte. No vulguis mai que t'afalaguin i t'admirin per la teva riquesa, sinó per la teva virtut i la teva intel·ligència. Si vius allunyat de Déu, creus que't salvaran els teus amics? Quan Déu et pregunti quines han estat les teves obres, què respondràs? Li diràs que no pensaves sinó en satisfer les teves passions i que passaves els dies dansant i divertint-te? No et fiis dels amics ni de les amigues.

—No se perquè bescanteu els meus amics. Tinc la seguretat que m'estimen.

—Vols que posi a prova la seva amistat?

—Feu-ho i veureu com esteu equivocat.

En arribar a casa el senyor Bellmon digué a en Lluís que quan arribessin els seus amics escoltés darrera de la porta. El primer en arribar fou en Ricard, el seu amic més íntim.

El senyor Bellmon el saludà i li pregà que prenguéssin seient. Com està en Lluís, preguntà en Ricard?

—Es troba bé, però està molt contristat. Vostè que és el seu millor amic ja ho pot saber. El marquès de Rosablanca s'ha negat a donar-li més diners, i ara es troba en una situació molt apurada. No hem de permetre que els creditors li embarguin els mobles. No seria vostè tant amable de fer-li un petit préstec?

—Amb molt de gust, respongué en Ricard, però ara no puc perquè tinc projectat un llarg viatge. Precisament he vingut a acomiadar-me d'en Lluís. Com que suposo que deu estar molt afectat no cal que el cridi. Vostè ja tindrà l'amabilitat de dir-li que he sortit de viatge.

—Compliré el seu encàrrec.

El senyor Bellmon, fent una mitja rialla, li allargà la ma i en Ricard s'acomiadà d'ell simulant una gran tristesa.

No trigaren en arribar els demés amics. Quan els tingué reunits els hi va dir en un to patètic i emocionant: En Lluís s'ha retirat a les seves habitacions. Com que també ha de conèixer aviat la seva situació, no cal amagar la veritat. Els amics, i especialment les amigues, es varen mirar amb extranyesa.

En Lluís s'ha arruïnat. Si els amics l'ajudessin encara podria salvar-se. Un jove tant amable i generós bé mereix que se'l ajudi. Jo espero que vostès li allargaran generosament la ma.

Sentim molt el contratemps d'en Lluís, digué un dels presents. Però en aquests moments no crec pas oportú parlar d'aquestes coses, car ens esperen a casa d'un amic que dona una festa. Ja ens hi pensarem i si po-

dem fer alguna cosa compti amb nosaltres. Tots els amics fugiren precipitadament. Al cap de poca estona arribà l'Enriqueta amb un gran ésserament. Es veritat, senyor Bellmon, el que acaben de dir-me els amics? Certíssim, respongué el preceptor. Oh! quina desgràcia, exclamà l'Enriqueta, fent un llarg sospir.

—Suposo que seguiran estimant-se, preguntà maliciosament el preceptor?

—Oh! jo prou voldria, però els papàs no ho voldran. Es molt trist casar-se amb un home sense posició. Es dolorós, però la separació es fa necessària. Servaré d'ell un bon record tota la vida.

—Se'n va sense veure'l?

—Sí; no vui entristir-lo en aquests moments. Tornaré un altra dia si els papàs m'ho permeten. Una dona soltera té tant poca llibertat... A reveure, senyor Bellmon. No cal dir que ho sento amb tota l'ànima.

El senyor Bellmon, donant-se un aire de triomfador, obrí la porta i veié que en Lluís plorava com un infant. Has conegut el món, Lluís? Creus encara amb els teus amics? No cal per això ésser pessimista. L'amistat existeix, però cal saber escollir els amics i no fiar-se de les apariències. Un bon amic és un tresor. El dia que en trobis un pots donar-te per feliç. Un conegut no és un amic. No dubtis tampoc de l'amor. Pots trobar una donzella honesta que et pot estimar, àdhuc sabent-te pobre. Però cal també saber triar i no deixar-se enlluernar per la bellesa del rostre. El millor d'una noia és el cor. Si no és espiritual i honesta no et convé encara que sigui bella com el sol. Es sentí el trepidar d'un auto. El preceptor s'acostà al balcó i va dir: els teus pares arriben. Els vaig escriure dient-los-hi que estaves lleugerament indisposat i ja els tens aquí. Quina diferència dels amics! Aquests sí que t'estimen.

En Lluís, amb una gran emoció es llançà als braços dels seus pares. Ens creiem trobar-te malalt, digué el marquès de Rosablanca.

Efectivament, respongué el preceptor, estava malalt, però les realitats de la vida l'han curat. I estrenyent les mans d'en Lluís li va dir: Estima a Déu i estima els teus pares i seràs feliç. Pensa que el món es plé d'enganyys i que cal caminar sempre amb els ulls ben oberts i l'esperit ben serè.

En Lluís besà la ma del preceptor i exclamà: M'heu fet un gran bé. Tornaré a la casa dels meus pares i seguiré el camí gloriós dels meus avantpassats.

CIVERA.

El Papa en la vida religiosa espanyola

Prescindir del Papa en la vida religiosa d'una societat catòlica es prescindir del principal motor, és, de consegüent, paraitzar la vida, o sigui, preparar la mort; i com la resistència a la mort és de dret natural i el Catolicisme es la religió de la immortalitat, és clar que els catòlics no han de consentir mai veure's separats del Papa per la llei.

Aquesta separació del Papa, el prescindir del Pontífex romà en els assumptes de religió, és, d'altra part, contrària a la constitució legal i a la constitució intrínseca d'Espanya. Dient Catolicisme es diu la religió del Pescador Pere i dels seus successors els Romans Pontífexs, i per això totes les lleis espanyoles, i la mateixa actual constitució de la monarquia, en suposar que la religió dels espanyols és la catòlica, apostòlica i romana, exigeixen la intervenció del Papa en les qüestions d'indole religiosa, en la direcció de la vida espiritual, i si la universal legislació espanyola es informada d'aquest principi, és perquè aquest principi viu en les entranyes del poble, que és indubtablement catòlic.

Es, de consegüent, el Catolicisme un element intrínsec i essencial en la constitució real i legal de la societat espanyola; es el fonament més pregon de la nostra nacionalitat i l'eix sobre el qual gira la nostra legislació i tota la nostra vida social. El Papa, es doncs, un element més intrínsec i més essencial de la societat espanyola que qualsevol altra institució o forma política, perquè el Catolicisme no es qüestió de forma, sinó de fons; pertany a l'ànima de la nació, i l'ànima no es separa fins la mort.

Per això, si Espanya es un Estat catòlic, segons declara explícitament la Constitució vigent, es clar que ha de legislar en materia religiosa, en sentit catòlic, perquè si no, que voldria dir que l'Estat es catòlic?

No li es lícit a l'Estat, si ha de governar segons les lleis, prescindir del Papa en el règim religiós del país, perquè això significaria que l'Estat deixava de ser catòlic. Obrar en sentit contrari seria atemptar contra la Constitució fonamental de l'Estat, sortir-se de la legalitat i un desballestament de nostre actual estat jurídic i social.

Afortunadament, en nostres dies ja no té partidaris aquella doctrina que alguns havien sostingut, de que el poder públic era Senyor de vida i mort dels ciutadans que tenien sota el seu domini, amb el dret inherent

de disposar d'ells a son albir; i, per tant, la potestat legislativa avui no pot considerar-se omnipotent en les seves facultats. Per la qual cosa, essent el dret intern, suara al·ludit, la llei de vida dels pobles, el Govern no es pot considerar autoritzat amb una votació favorable de les corts a canviar la vida, o a donar mort a la societat que regeix, l'essència i substància de la qual no es firmà en cap parlament, ni es decidí per una majoria de vots, sinó que la formaren els nostres pares en una sèrie de generacions, per mitjà d'un sufragi universal molt reflexiu i deliberat, no amb les paraules de la seva boca, sinó amb fets de la seva vida, pastats amb la sang de les seves venes, que generosament vessaren per a que resultes una societat cristiana.

I desunir el Papa de la societat espanyola, separar-lo de la nostra vida social, interrompre la comunicació de la nostra vida religiosa amb el Papa, es llevar-nos la vida del dret, es deixar-nos sense dret religiós, esfondrant en un moment l'edifici nacional.

Els enemics del Catolicisme, que voldrien foragitar-lo de la nostra íntima constitució, van quasi sense denigrant la pàtria, suposant-la la més infel·lix de les nacions i a la nostra història una història d'ignominia; atribuint tots els mals a l'Església; ícom si l'Església no fos la mare de totes les nacions d'Europa i Amèrica!

Amb dolor veiem avui reproduïda la lamentable escena i el crit suïcida de les darreries de Bizanci: ¡Abans el turbant que la tiara! Per alguns, el que fa falta es la impietat, com si amb ella s'haguessin de guarir tots els mals de la nostra pàtria. Així es que únicament per l'evident misteri de la rebel·dia humana a la dolça sumissió divina, s'explica la persecució de religiosos i religioses demanada per les veus de la revolució, que voldrien la destrucció de les ordres regulars, enc que fos sacrificant la instrucció i educació dels pobles i de la beneficència necessària per als malalts i desvalguts. Abans el turbant que la tiara; abans l'analfabetisme, la manca d'educació dels pobles, l'abandonament dels desgraciats, que la Religió de Jesucrist; es preferible el socialisme materialista i ateu, que acaba de devorar les masses populars, a la sobrenatural influència del sacerdoti, que existeix a la terra, no per a pretendre el domini temporal, sinó per a aixecar les ànimes per damunt de les concupiscències terrenes i sotmetre-les al desig de les coses celestials.

DR. TORRAS I BAGES.

(De la Pastoral *Deu i el Cesar*).

UN PREC RAONABLE

Escolti senyor ministre: no tindria pas unes quantes pessetes sobreres de les moltes que gasta el seu departament, per a fer productives les terres d'Espanya, construir canals, aprofitar els salts d'aigua i conrear els camins erms i calcigats?

Comentaris

Els avenços de l'esport

L'esport constitueix l'obsessió de la nostra joventut. Avui tothom és sportsman. Els infants rics juguen amb pilotes de goma i els pobres amb pilotes fetes de draps. El cas es jugar i correr darrera la pilota com un gànguil darrera la llebra. Passeu tranquil·lament per carrer, abstret amb les vostres cabòries, i sentiu que us ha caigut un cosa pesanta damunt del cap. Uus gireu una mica espantats i veieu un vol d'infants que juga a foot-ball amb un delit que per ells els voldrien els professionals de l'art de la coça. Aneu a la platja i veieu un estol de joves que saben nedar més que els peixos, empaïtant-se i donant cops de puny a una pilota. Es clar que de vegades tot donat cops de puny s'obliden d'anar a classe, però primer és l'esport, car els pobles no els fan progressar els homes intel·ligents, sinó els que tenen uns bons biceps. Si cansats de veure nedar us en aneu a la muntanya, us sobtarà el trepig de gent que s'acosta. Mireu encuriosits i veieu correr esbufegant uns quants joves, amb les calces curtes fins arran de genoll, un jersey destenyit i el rostre perlejant suor. I no és que corrin perquè algú els empaïti, no; corren per entrenar-se, per fer-se forts, per estirar les cames, per arribar a tenir el cop de puny privat.

Si passeu pe una carretera heu de vigilar constantment, si no voleu que us mati algun corredor de moto que s'està entrenant.

No heu vist mai una gran gentada a l'entorn d'un auto que parla i gesticula airadament? Un home o una criatura han estat trossejats i el poble protesta amb una gran indignació. Potser el que portava l'auto s'entrenava i el feia córrer furiosament oblidant que hi ha homes que van a peu. I què li direu amb un home que s'entrena? Es clar que l'auto us pot matar o bé seccionar les cames, però primer és l'esport que tot, i no hem pas de privar un gust tant legítim per una cama més o menys.

Abans el poble omplia les places de toros, però ara el seu gust s'ha refinat i ompla els camps de foot-ball. Els jugadors son avui una mena de *toreros*. Cada u té el seu públic i els seus incondicionals i hi ha home que pagaria a bon preu una sabata de l'Alcàntara o bé de qualsevol altra jugador famós.

Han dit els diaris que als partits de foot-ball hi assisteixen unes trenta mil persones.

Ja veieu, doncs, si és una cosa ben seriosa.

Es que nosaltres som enemics de l'esport? No, de cap manera. Ens fem nostra la màxima de Juvenal que diu: *Mens sana in corpore sano*. Desitgem la salut de l'ànima i la salut del cos. Un home feble i malaltís, encara que tingui una gran intel·ligència, no farà grans coses. Però creiem que el desenvolupament físic ha d'anar lligat amb el perfeccionament intel·lectual i moral. Un home amb uns bons biceps i una força extraordinària, serà sempre inferior a un home culte.

Cal, doncs, evitar que hi hagi un desequilibri entre l'esperit i la matèria. Enfortim el cos, però enfortim també l'esperit.

Actualment hi ha una gran afició a l'esport, i en canvi les sales on es fa art estan desertes i els llibreters no venen llibres. Veieu com hi ha una gran indiferència per les coses espirituals!

Grècia tenia bons guerrers i bons atletes, però tenia també grans artistes i grans pensadors. Si us enfortiu només les cames i no penseu amb l'intel·ligència, l'esport us servirà de ben poca cosa.

Abans que tot l'esperit. Els homes forts físicament s'imposen de moment, però a la llarga triomfa sempre l'esperit i la intel·ligència.

J. C.

105 pessetes setmanals

Aquestes son les condicions exigides pels linotipistes de Bilbao als patrons, amenaçant declarar-se en vaga si no ho concedeixen. I la pena no es feu pas esperar. Una vaga general del ram de lletres de plom fou plantejada tantost els impressors es negaren a l'admissió d'aquestes condicions.

Fins avui dia els linotipistes de Bilbao han batut el record del ram en matèria de sous i feina.

Tres pessetes per hora de treball i cinc hores només per dia, fan de bon guanyar.

Més no seriem justos si no diguessim en descàrrec seu dos coses:

El treball del linotipiste es pesat i poc saludable.

A Bilbao el diner té poc valor. Un amic nostre que viu allí ens deia que el mercat de Nadal una dotzena de peres—magnífiques, això sí—valien *cent pessetes*, i dos pollastres *dues centes*.

Així i tot els linotipistes tanmateix n'han fet un grà massa.

La tribuna de «Acció Popular»

El problema hospitalari a Barcelona

Diumenge darrer el Director de la Quinta de Salut l'Aliança, Dr. Girona i Trius, donà la seva anunciada conferència a l'estatge d'Acció Popular. El President d'aquella prestigiosa entitat, D. Ramon Albó, feu la presentació del conferenciant, dient que malgrat tots els pobles cristians estaven de dol per la mort del Sant Pare, no s'ajornava la conferència, car també s'enaltia la seva memòria donant orientacions sobre un assumpte tant humà i cristià a la vegada.

Començà el Dr. Girona, dient que no podia excusar-se de donar la conferència que li havia estat encomanada tractant-se del desenrotll d'un tema que mereix totes les seves simpaties. Amb paraula fàcil donà una visió clara del problema hospitalari a Barcelona. Digué que manquen llits als hospitals, perquè ha minvat l'amor de família, i en moltes cases es procura portar de seguida el malalt a l'hospital per evitar-se les molesties que origina la curació dels malalts. Als pobles encara veiem el sacrifici que fa la mare per a vetllar els fills i l'espòs malalts, però a les ciutats hi predomina un gran egoisme. Un altra de les causes que ha fet augmentar el contingent dels hospitals, es l'avenç de la cirurgia. Avui es curen moltes enfermetats que abans es consideraven incurables.

Per evitar el mal estat econòmic dels hospitals, creu el conferenciant, que s'haurien tots de mancomunar i formar un organisme que tingués cura de l'administració i de do-

nar a cada u els mitjans econòmics necessaris per aconseguir el seu normal funcionament. Seria natural que el dèficit l'extingís l'Estat, però com que aquest es desenten de aquestes coses, cal l'esforç particular. Cada ciutadà, segons la seva posició social, hauria de contribuir al sosteniment dels hospitals. Creu també que les despeses originades pels estrangers les haurien de pagar els cònsuls respectius, sistema implantat ja en algunes ciutats d'Espanya. Els obrers, especialment els de la nostra terra que son els més previsors, en cas de malaltia cobren de dos o tres mutualitats i la majoria dels patrons el hi donen la setmanada, i, per tant, és natural que contribueixin a les despeses de l'hospital. Per evitar la manca de llits, segueix dient el conferenciant, encara que a primera vista sembli poc humà, no s'haurien d'hospitalitzar els que tenen enfermetats incurables, car suposant que triguin a morir un any, el llit que ells ocupen podria servir per un gran nombre de malalts, per exemple, de pulmonia, que alguns d'ells s'estan morint en un quart pis fred i antihigiènic.

Cal digué, que tots fem exàmen de consciència i que ens convencem que podríem fer molt més del que fem. En ficar-nos al llit, pensem que hi ha molts malalts que geuen damunt d'un jaç de palla i que deuriem auxiliar-los.

Acabà posant de relleu la importància de la Quinta de Salut l'Aliança, i la obra altament social i humanitària que realitza.

En acabar l'il·lustre Dr. Girona la seva brillant conferència fou xardorosament aplaudit i felicitat per la selecta concurrència que omplenava l'elegant saló d'actes d'Acció Popular.

Els fonaments del socialisme

El socialisme se'ns presenta com un sistema destinat a destruir tot el sistema actual regnant, es dir, tot l'ordre religiós, moral i econòmic de la humanitat. Doncs bé, si és absurda la pretensió de construir un edifici material sense base o fonament, absurda és també la pretensió del socialisme, de construir sobre ruïnes de tot el sistema actual de les coses un sistema econòmic sense base moral. Negant l'existència de Déu i la seva immediata conseqüència, l'ordre moral, esta-

blert per Déu, juntament amb les lleis, superiors a la voluntat de l'home, no reconeix altre ordre de coses que el que estableix la matèria amb les seves lleis necessàries en la naturalesa insensible, i els seus desigs i instints en la naturalesa insensible. En efecte, els socialistes no poden al·legar ni un sol principi moral que serveixi de base al seu sistema econòmic. Al contrari, el primer principi moral, lluny d'ésser moral, per si sol ja significa la destrucció de tota moral, i és la negació del sel futur i el seu canvi amb el present. Un cel futur, així ens ho diuen a cada moment els seus predicadors,

no existeix; es precis cercar-lo en aquesta terra en el goig dels plaers que ella ens ofereix. Deu establir-se, per tant, un ordre social a propòsit per a facilitar i oferir a tots la vida *celestial* en aquest món; i aquest ordre social és el socialisme.

Però quin dubte hi ha que establir el goig dels plaers terrenals com fi de nostra existència i primer principi social, es negar tot principi moral i exacerbar totes les passions i instints brutals de l'home? O creuen tal volta els socialistes que un ordre social és compatible amb el desenfrè de les passions humanes? De quina força es valdrà el socialisme, destruït ja l'ordre moral, per a oposar-se a l'exaltació de la passió humana?

Per a subjectar les passions humanes, calen forces morals que els socialisme desconeix. Per consegüent a l'Estat socialista li manquen els mitjans necessaris per impedir els excessos de les passions humanes, que completament deslligades produïrien l'anarquia i amb ella la ruïna de l'Estat socialista.

Els socialistes afirmen que el seu primer principi moral és la llei del treball. Frevol subterfugi! Efectivament, el treball, si bé pot considerar-se com acció moral, no pot, no obstant, ser un principi moral. Però ni tant sols això poden afirmar els socialistes sense caure en contradicció amb ells mateixos. Per a que el treball sigui per a ells precepte o deure moral, com ho és per als cristians, deurien admetre un ser superior a l'home que com tal obligui en consciència al treball. Però, ben sabut és que per als socialistes un ser o poder superior a l'home no existeix, no admetent en el seu sistema utòpic altra força que la material i la dels instints humans, la que, ben considerada, a la primera es redueix.

El treball podrà ésser per als socialistes tot el que es vulgui: una necessitat, una llei econòmica, i àdhuc base de tot el seu sistema; però, principi moral, mai. Per tant resta en peu nostra afirmació de que el socialisme no té base moral.

Més ridícula és encara l'afirmació que fan que els seus supremes principis morals son la llibertat, la igualtat i la fraternitat de tots

els homes. Doncs, prescindint de que les prerrogatives de la humanitat siguin o no principis morals, (que no ho son, la qual cosa fàcilment podria evidenciar-se) encara no hi ha hagut cap sistema que fins tal grau, i a força dels seus propis principis, tendeixi a destruir la llibertat i la fraternitat humanes, com el socialisme. Precisament aquests son els més grans errors que enclou.

La propietat privada és antisocial, perquè produeix l'enriquiment de pocs i l'empobriment de molts. Heu's aquí compendiat en poques paraules el gran argument del socialisme «científic» per acabar amb la propietat privada i substituir-la amb la propietat col·lectivista.

Molts anys d'existència compta el llinatge humà, i en tant llarg espai de temps, sotmés sens dubte en profunda ignorància, a ningú se li havia ocorregut que la propietat privada fos injusta, antisocial, fins que el socialisme ha vingut a ensenyar-nos-ho.

Molts anys ha trigat la humanitat en saber que deu considerar-se com injust i lladre el que diu que un camp és seu o bé que l'heretà dels seus pares i el feu fructífer amb la suor del seu front; i que un pare no pot deixar als seus fills, que son carn de la seva carn, la casa que ell construï amb els estalvis obtinguts amb el treball de molts anys.

La propietat privada està arrelada en la mateixa naturalesa humana. Així, doncs, els socialistes que la combaten, ataquen la mateixa naturalesa.

La doctrina de la propietat col·lectiva o comú, oposada a la de la propietat privada, està en oberta oposició amb la mateixa naturalesa i, per tant, es un error, una utopia irrealitzable.

Però encara que no ens constés el dret de la propietat privada per al consentiment general i invariable de totes les nacions, fàcil seria provar-ho *a priori*, fundant-nos en les mateixes propietats i necessitats de la naturalesa humana.

FEDERIC GROTE.

D'ací i d'allà

A l'Ajuntament de Madrid el regidor senyor Reglero ha presentat una proposició perquè es suspenguin per Carnestoltes totes les festes mentre no siguin alliberats els pressoners d'Àfrica.

Es que creu el Sr. Reglero que si els nostres germans tornen estaran per la xirinola, o que nosaltres, ja tranquils, els podem anar a rebre tot fent bullanga?

Adhuc si els deslliuren per Carnestoltes poden organitzar una comparsa disfressats de moros... i s'en tornen.

Tot bon subscriptor de CATALUNYA SOCIAL divulga, propaga, expandeix les seves doctrines i ens aporta nous subscriptors i anunciants.

Per la festa major d'un poble gironenc els balls es van celebrar a l'escola pública.

Una bonica manera de fer cultura; com una espècie de cursos d'extensió universitària.

Anglaterra i els Estats Units han arribat a un acord sobre totes les diferències sobre la qüestió del petroli que tants conflictes internacionals havia dut. Els humoristes n'han dit la pau del petroli.

Vaja, que tenen *quinqué* aquests polítics.

CATALUNYA SOCIAL es avui el setmanari de Catalunya de major tirada.

«La Bandera Roja», de Bilbao, orgue dels comunistes, diu que ells no són polítics, però en canvi amb una sèrie de condicions emanades del Comitè comunista de Biscaia, deixa que els seus es presentin per regidors.

Caram! si arriben a assegurar que ells són honorats i després, amb certes limitacions laixò si! deixen robar...

Per cert que veient que nosaltres som persones tan serioses, ens han vingut a cercar per si volíem formar part d'una candidatura de regidors.

Ara que en veure que tants i tants noms que solíciten els sufragis ens em abtingut per por de surtir per una esclatant majoria, perquè tenim seguretat que el que mereixen la majoria dels candidats en quant a sufragis es un enterrament civil de tercera.

El dia del sant del Rei, el «Partido Socialista español Alfonso XIII» que existeix a Barcelona, va organitzar al teatre Còmic una funció teatral, posant-se en escena: «Los crímenes de Landrú».

La gran tirada de CATALUNYA SOCIAL es una penyora de l'eficàcia del seus anuncis.

La policia espanyola ha adquirit uns fotils preciosos per coadjuvar a la seva acció. Es tracta d'unes pistoles carregades de gassos asfixiants que produeixen una mort aparent d'un quart d'hora.

Hi ha no més un perill si aquesta arma es generalitza i és que els suïcidis i atemptats amb mires econòmiques augmentaran, i s'haurà de dir en comptes de «va tenir un mal quart d'hora» tot al revés.

O! i les modificacions que es faran. Aviat veurem uns retols a les botigues que diran: «Aquesta pistola assegura la defunció per vint-i-quatre hores», «Pistola de gassos asfixiants amb perfums Mirurgia», etc., etc.

NOTICIARI

—S'ha tramitat al jutjat de primera instància de València, tres denúncies per incompliment del règim del retir obrer obligatori, imposant-se als patrons denunciats, el pagament del descobert que fou liquidat per l'inspector i les costes judicials de l'apremi.

—No tardarà a ser un fet la projectada Cooperativa de Consums del Centre Autonomista de Dependents de Comerç.

—A l'Argentina es projecta que l'Estat construeixi les cases necessàries per a les famílies modestes.

—Nombrosos patrons de Bilbao han acordat establir hores extraordinàries, sempre que la jornada setmanal no excedeixi de 56 hores; abonar un tant per hora als obrers a fi de no infringir la jornada legal de vuit hores; prohibit en absolut fumar als tallers, perquè el treball produeixi major rendiment, i altres mides parescudes.

L'alcalde de Madrid ha prés mides enèrgiques contra els propietaris que no anuncien els pisos que tenen per llogar. Aquí, a Barcelona, això de llogar pisos ho han prés pel seu compte les porteres, exigint per a concedir un pis propines escandaloses. A un amic nostre li costà l'altra dia el poder llogar un pis 250 pessetes de propina, perquè del contrari es tenia que quedar al carrer.

—El distingit publicista En Joan Burgada i Julià va donar una conferència molt profitosa sobre la Lliga de Compradores, convertida avui dia, sota els bons auspicis de la Lliga d'Acció Catòlica, en Lliga de Compradors, per estar constituïda per homes i dones.

—El Congrés Nacional d'Accidents del Treball, que ha tingut lloc a Saragossa, va aprovar aquests dos punts interessants:

Primer. Demanar al Congrés de Diputats que faci una llei especial respecte a les en-

fermetats professionals en relació als accidents del treball.

Segon. Quan l'accident del treball sigui agreujat per enfermetat, disminuirà la indemnització.

—La Societat Econòmica d'Amics del País ha publicat el cartell del concurs 1921-22, per obtar als premis benèfics i socials de consuetud.

—De R. O. s'ha ordenat que s'incloguin en els pressupostos provincials i municipals les partides necessàries per el degut compliment del Regime del Retir Obrer Obligatori.

—S'ha publicat una R. O. del Ministeri del Treball aprovant el Regime de millores del Retir Obrer Obligatori pels obrers que contribueixin a aquest Retir amb les seves voluntàries aportacions.

—S'ha presentat una moció al Consell Federal de Suïssa demanant que es torni a les jornades de 9 i 10 hores, si ho reclamen les exigències del treball.

—La Conferència Internacional del Treany, acaba les seves tasques amb molts parlaments. En el del President, M. Thomas, consta que patrons i obrers han laborat amb fe i harmonia en tots els assumptes sotmesos a la Conferència. Fa bo de llegir-ho.

—La Confederació Obrera Catòlica d'Anglaterra, enfront de les *Trade Unions* angleses, després d'estudiar la qüestió de si un catòlic pot ésser socialista, ha declarat rodament que no. Igualment ha declarat que cap entitat obrera catòlica anglesa pot adherir-se al partit laborista anglès.

—A Badalona preocupa molt la falta de habitacions, i es comença a pendre mides per a fer front al conflicte. S'ha venut una gran finca per a parcel·lar-la i vendre-la en bones condicions per tal de poder fer-hi cases barates.

LEGIA

ETIQUETA DE GARANTIA
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
S. CASAMITJANA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Gots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

304 (05) (46.71) cor.

GRANS MAGATZEMS JORBA

MANRESA-BARCELONA-BRUSEL'LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

Dep. Le Normain de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 17, Barcelona

FRANQUEO COINCIDENTE